

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/113/2007

OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA I PARLAMENTU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LIPIEC 2007

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

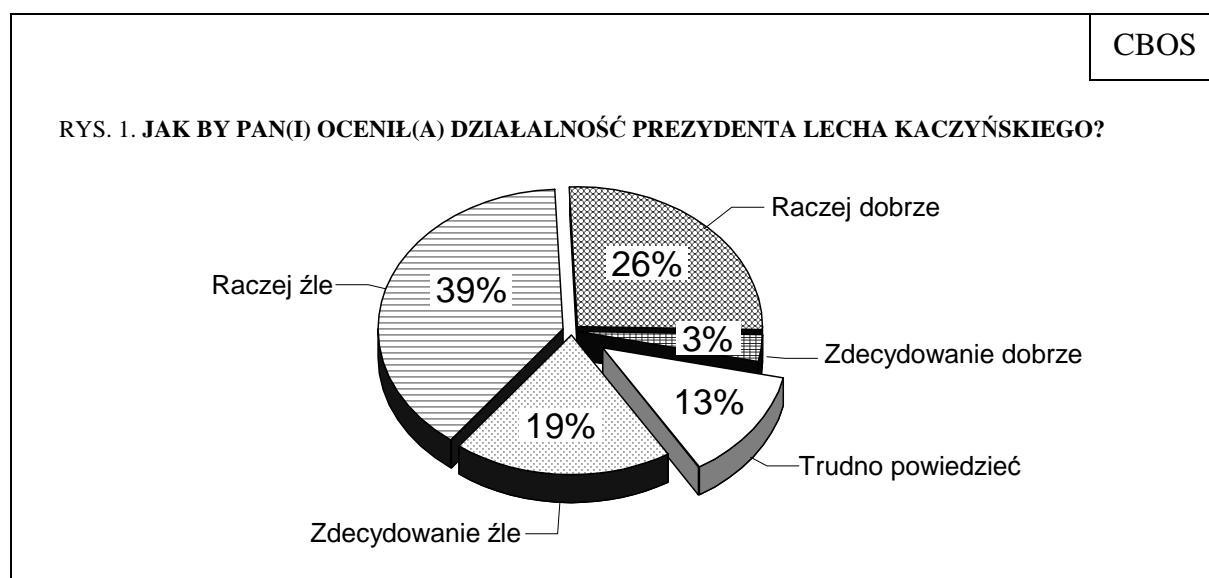

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2006 roku

Na przełomie czerwca i lipca¹, jak co miesiąc, zapytaliśmy o opinie na temat działalności najwyższych organów państwa – prezydenta, Sejmu i Senatu.

OPINIE O DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

W porównaniu z sondażem sprzed miesiąca pogorszyły się oceny działalności prezydenta Lecha Kaczyńskiego. Obecnie 29% ogółu badanych ocenia ją pozytywnie, a ponad połowa (58%) negatywnie.

¹ Sondaż „Aktualne problemy i wydarzenia” (206) przeprowadzono w dniach od 29 czerwca do 2 lipca 2007 roku na liczącej 1064 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Opinie o urzędzie Prezydenta RP związane są z wykształceniem ankietowanych – im lepiej są wykształceni, tym częściej krytykują jego działalność. Na opinie w tej kwestii w pewnym stopniu wpływa także wiek badanych. Najbardziej krytycznie nastawieni do Lecha Kaczyńskiego są ludzie młodzi (do 34 roku życia), a najlepiej osoby w wieku emerytalnym.

Pozytywnym stosunkiem do działalności prezydenta Lecha Kaczyńskiego wyróżniają się mieszkańcy wsi, szczególnie zaś rolnicy. Wśród ogółu mieszkańców wsi ponad jedna trzecia pozytywnie ocenia jego działalność, a mniej niż połowa wystawia oceny negatywne. Spośród wyróżnionych przez nas grup społecznych i kategorii demograficznych jedynie rolnicy w większości (56%) dobrze oceniają działalność prezydenta.

Nie jest zaskoczeniem, że na opinie w tym względzie wpływają deklarowane poglądy polityczne. Wśród badanych o orientacji lewicowej aż cztery piąte (81%) nie aprobują działań głowy państwa. Natomiast wśród tych, którzy określają swoje poglądy jako prawicowe, opinie są stosunkowo równo podzielone, z niewielką przewagą pozytywnych (49% wobec 43% negatywnych – patrz tabele aneksowe).

Także preferencje partyjne różnicują stosunek do prezydenta. Najbardziej pozytywnie nastawieni do niego są sympatycy PiS, najbardziej krytycznie zaś zwolennicy LiD oraz, w nieco mniejszym stopniu, wyborcy PO. Opinie pozytywne przeważają wśród sympatyków Samoobrony i PSL, jednak dość częste w tych elektoratach, szczególnie PSL, są oceny negatywne.

Tabela 1

Potencjalne elektoraty	Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność prezydenta?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	75	18	7
PSL	54	46	0
Samoobrona	58	36	6
PO	14	79	7
LiD	11	83	6
Niezdecydowani	20	53	27
Niezamierzający głosować	21	63	16

Obecnie tylko nieco ponad połowa wyborców Lecha Kaczyńskiego z drugiej tury wyborów prezydenckich w 2005 roku ma pozytywne zdanie o jego pracy. Natomiast w elektoracie Donalda Tuska jedynie niespełna co dziesiąty badany pozytywnie ocenia działalność Lecha Kaczyńskiego jako prezydenta.

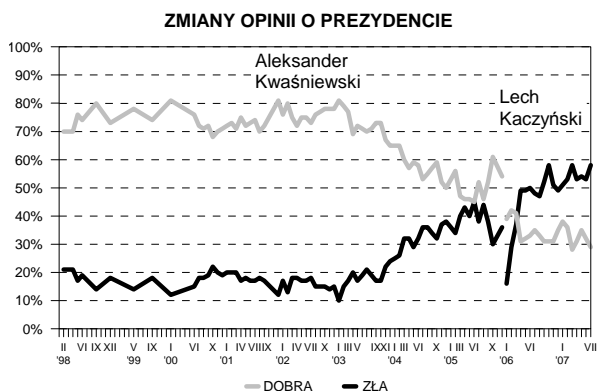
Tabela 2

Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich	Oceny działalności prezydenta		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Lecha Kaczyńskiego	54	34	12
Donalda Tuska	9	82	9
Nie głosujący	23	60	17

Pozytywne oceny działalności prezydenta pogarszają się już drugi miesiąc z rzędu. Niższy od obecnego ich poziom odnotowaliśmy tylko raz, w marcu bieżącego roku. Z kolei poziom ocen negatywnych należy do najwyższych w tej kadencji.

Tabela 3

Oceny prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań																Zmiany VI-VII 2007
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	
	2006								2007								
	w procentach																
Dobra	31	32	33	35	33	31	31	31	35	38	36	28	31	35	32	29	-3
Zła	49	49	50	48	47	53	58	52	49	51	53	58	53	54	53	58	+5
Trudno powiedzieć	20	19	17	17	20	17	12	18	16	11	11	14	15	12	15	13	-2

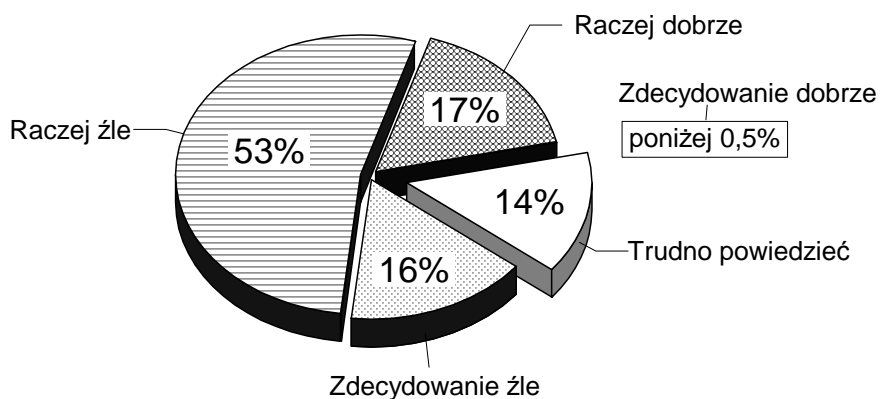

OCENY SEJMU I SENATU

Oceny Sejmu i Senatu są bardzo krytyczne. Wprawdzie Senat cieszy się nieco lepszą opinią, jednak ponad jedna czwarta ogółu badanych – niemal dwukrotnie więcej niż w przypadku Sejmu – nie ma wyrobionej opinii na temat jego działalności.

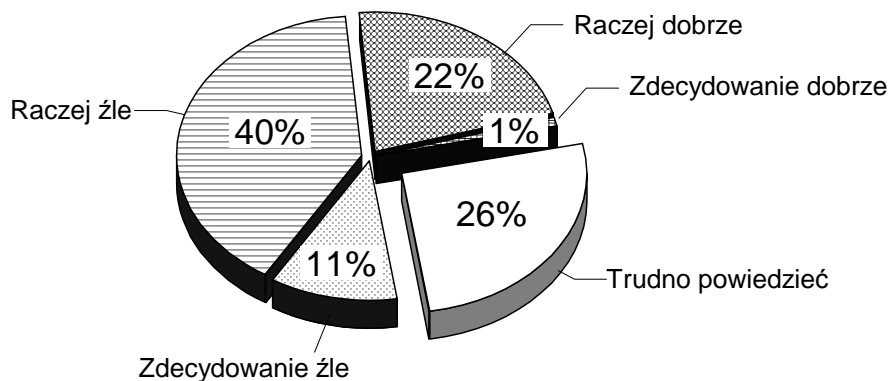
CBOS

RYS. 2. JAK BY PAN(I) OCENIŁ(A) DZIAŁALNOŚĆ SEJMU?

CBOS

RYS. 3. JAK BY PAN(I) OCENIŁ(A) DZIAŁALNOŚĆ SENATU?

Stosunkowo najlaskawszym okiem patrzą na Sejm mieszkańcy wsi, natomiast najbardziej krytyczni są mieszkańcy największych miast. Szczególnie dużo negatywnych ocen działalności Sejmu znajdujemy wśród badanych z wyższym wykształceniem, należących do kadry kierowniczej i inteligencji. Krytycyzm w stosunku do Sejmu wiąże się także z lewicowymi poglądami politycznymi.

Opinie na temat działalności Senatu różnicują jedynie poglądy polityczne badanych (por. tabele aneksowe).

Zwolennicy partii tworzących koalicję rządową, a więc odgrywających w obu izbach parlamentu decydującą rolę, częściej niż pozostałe elektoraty pozytywnie oceniają Sejm i Senat, jednak i wśród nich przeważa krytycyzm wobec Sejmu, natomiast w przypadku Senatu – w elektoracie PiS częstsze są oceny pozytywne.

Tabela 4

Potencjalne elektoraty	Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	38	51	11
PSL	25	72	3
Samobrona	35	55	10
PO	13	80	7
LiD	6	85	9
Niezdecydowani	19	64	17
Niezamierzający głosować	12	70	18

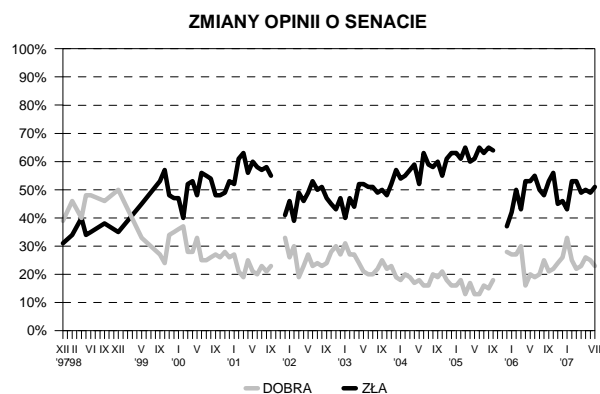
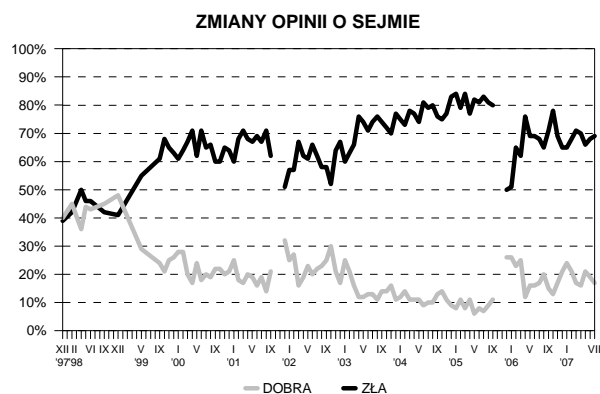
Tabela 5

Potencjalne elektoraty	Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Senatu?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	47	29	24
PSL	19	62	19
Samobrona	28	45	27
PO	26	56	18
LiD	11	66	23
Niezdecydowani	25	45	30
Niezamierzający głosować	15	55	30

Trzeba zaznaczyć, że już drugi miesiąc oceny działalności zarówno Sejmu, jak i Senatu nieznacznie się pogarszają.

Tabela 6

Oce- niane insty- tucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany VI-VII 2007	
		V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI		VII
		2006							2007								
		w procentach															
Sejm	dobra	16	16	17	20	15	13	17	21	24	21	17	16	21	19	17	-2
	zła	69	69	68	65	71	78	69	65	65	68	71	70	66	68	69	+1
	Trudno powiedzieć	15	15	15	15	14	9	14	14	12	11	12	14	12	13	14	+1
Senat	dobra	20	19	20	25	21	22	24	26	33	25	22	23	26	25	23	-2
	zła	53	55	50	48	53	56	45	46	43	53	53	49	50	49	51	+2
	Trudno powiedzieć	28	26	30	27	26	22	31	28	24	22	26	28	24	26	26	0

Krytyczne opinie o działalności obu izb parlamentu przeważają niezmiennie od końca ubiegłej dekady. Każdorazowo po wyborach do Sejmu i Senatu opinie te się poprawiały, lecz zarówno po wyborach w roku 2001, jak i w 2005 ocen pozytywnych było mniej niż negatywnych.

Zjawiskiem stałym są nieco lepsze oceny Senatu niż Sejmu, a także znacznie częściej deklarowany brak zdania na temat izby wyższej. Można przypuszczać, że działalność Senatu jest mniej znana szerokim kręgom społecznym.

Opracował
Michał STRZESZEWSKI

A N E K S

Tabela 1. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **prezydenta Lecha Kaczyńskiego?**

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	29	58	13	1061
Płeć				
Mężczyźni	29	60	11	507
Kobiety	29	56	16	554
Wiek				
18-24 lat	24	64	12	154
25-34	23	69	8	187
35-44	26	55	19	174
45-54	32	56	12	195
55-64	33	55	12	143
65 lat i więcej	34	49	16	208
Miejsce zamieszkania				
Wieś	35	48	17	413
Miasto do 20 tys.	24	60	16	141
20-100 tys.	28	60	12	213
101-500 tys.	25	69	6	174
501 tys. i więcej mieszk.	22	68	10	121
Wykształcenie				
Podstawowe	33	48	18	309
Zasadnicze zawodowe	30	58	12	281
Średnie	26	62	11	362
Wyższe	21	68	10	109
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	26	63	10	57
Prac. umysł. niż. szczebla	29	61	10	90
Pracownicy fiz.- umysł.	19	69	12	88
Robotnicy wykwalifikowani	23	64	13	94
Robotnicy niewykwalifik.	21	65	14	47
Rolnicy	56	31	13	56
Pracujący na własny rach.	28	61	11	47
Bierni zawodowo				
Renciści	34	55	11	78
Emeryci	35	50	15	246
Uczniowie i studenci	28	59	13	82
Bezrobotni	19	67	14	124
Gospodynie domowe i inni	28	52	20	52
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	28	62	10	135
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	27	60	13	70
sekt. pryw. poza rolnict.	21	67	12	228
prywatnym gosp. rolnym	53	35	12	60
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	17	64	19	73
301-500	30	58	12	153
501-900	36	50	13	233
901-1200	31	62	8	96
Powyżej 1200 zł	20	69	10	97
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	22	60	18	227
Średnie	29	57	14	512
Dobre	33	58	10	322
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	46	33	22	81
Raz w tygodniu	33	55	12	543
1-2 razy w miesiącu	30	58	12	178
Kilka razy w roku	15	69	16	159
W ogóle nie uczestniczy	12	75	13	100
Poglądy polityczne				
Lewica	12	81	7	157
Centrum	27	62	10	311
Prawica	49	43	8	305
Trudno powiedzieć	18	56	26	285

Tabela 2. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu?

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	17	69	14	1061
Płeć				
Mężczyźni	16	73	11	507
Kobiety	18	65	17	554
Wiek				
18-24 lat	20	67	13	154
25-34	15	75	10	187
35-44	13	71	16	174
45-54	20	69	12	195
55-64	16	69	15	143
65 lat i więcej	19	62	19	208
Miejsce zamieszkania				
Wieś	20	63	17	413
Miasto do 20 tys.	14	67	19	141
20-100 tys.	19	67	14	213
101-500 tys.	14	77	9	174
501 tys. i więcej mieszk.	12	81	8	121
Wykształcenie				
Podstawowe	19	61	20	309
Zasadnicze zawodowe	18	66	16	281
Średnie	16	74	10	361
Wyższe	12	81	7	109
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	11	83	6	57
Prac. umysł. niż. szczebla	15	74	11	90
Pracownicy fiz. - umysł.	20	65	14	88
Robotnicy wykwalifikowani	12	79	10	94
Robotnicy niewykwalifik.	15	64	21	47
Rolnicy	16	73	11	56
Pracujący na własny rach.	23	70	7	47
Bierni zawodowo				
Renciści	21	66	13	77
Emeryci	20	62	17	246
Uczniowie i studenci	22	63	15	82
Bezrobotni	16	69	14	124
Gospodynie domowe i inni	5	72	24	52
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	16	74	10	135
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	15	79	6	70
sekt. pryw. poza rolnict.	17	70	13	228
prywatnym gosp. rolnym	17	73	11	60
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	12	74	14	73
301-500	20	71	9	153
501-900	19	65	16	232
901-1200	23	66	11	96
Powyżej 1200 zł	13	76	11	97
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	15	71	15	227
Średnie	16	68	15	511
Dobre	20	68	12	322
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	18	56	26	81
Raz w tygodniu	20	69	11	542
1-2 razy w miesiącu	17	69	14	178
Kilka razy w roku	14	70	16	159
W ogóle nie uczestniczy	7	77	16	100
Poglądy polityczne				
Lewica	12	78	10	157
Centrum	16	76	8	311
Prawica	26	64	10	304
Trudno powiedzieć	13	61	27	285

Tabela 3. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **Senatu?**

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	23	51	26	1061
Płeć				
Mężczyźni	23	53	24	507
Kobiety	21	49	29	554
Wiek				
18-24 lat	24	52	24	154
25-34	19	62	20	187
35-44	22	49	28	174
45-54	25	53	23	195
55-64	24	48	27	143
65 lat i więcej	20	43	37	208
Miejsce zamieszkania				
Wieś	22	48	30	413
Miasto do 20 tys.	22	47	31	141
20-100 tys.	20	57	23	213
101-500 tys.	28	52	21	174
501 tys. i więcej mieszk.	20	56	25	121
Wykształcenie				
Podstawowe	20	46	33	309
Zasadnicze zawodowe	23	52	25	281
Średnie	24	52	24	362
Wyższe	20	59	21	109
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	23	63	14	57
Prac. umysł. niż. szczebla	24	50	26	90
Pracownicy fiz. - umysł.	23	58	20	88
Robotnicy wykwalifikowani	18	61	20	94
Robotnicy niewykwalifik.	19	51	29	47
Rolnicy	22	52	26	56
Pracujący na własny rach.	25	49	25	47
Bierni zawodowo				
Renciści	26	48	26	78
Emeryci	24	44	33	246
Uczniowie i studenci	27	46	27	82
Bezrobotni	19	56	25	124
Gospodynie domowe i inni	12	48	41	52
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	26	52	22	135
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	25	62	13	70
sekt. pryw. poza rolnict.	22	54	24	228
prywatnym gosp. rolnym	24	52	24	60
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	23	50	28	73
301-500	21	57	23	153
501-900	24	44	32	233
901-1200	29	45	27	96
Powyżej 1200 zł	19	58	23	97
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	20	53	27	227
Średnie	23	50	27	512
Dobre	23	51	26	322
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	26	29	45	81
Raz w tygodniu	25	52	23	543
1-2 razy w miesiącu	21	54	25	178
Kilka razy w roku	18	54	27	159
W ogóle nie uczestniczy	15	53	33	100
Poglądy polityczne				
Lewica	16	61	23	157
Centrum	24	55	21	311
Prawica	31	44	25	305
Trudno powiedzieć	15	50	35	285